

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 " " "
Negyedévre . . . . . 2 " " "
Egy hónapra . . . . . 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hát hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj min
den külön beiktatásért 80 kr.

Az ügyvédi kamara jubileuma.

Irta: **Dr. Király Péter.**

Debreczen, márcz. hó 1.

Hallomásból tudom, de feltétlenül szavahihető emberektől hallottam, hogy a mi kamaránk — a «Debreczeni ügyvédi kamara» ebben az évben fennállásának 25-ik évfordulóját szándékozik megünnepelni. Takács Ferencz ügyvéd-kartársunk, mint a kamarának jobb időben és tisztességesebb állapotok mellett — nagytehetségű titkára, kéretett volna fel arra, hogy a jubiláló ügyvédi kamara életörténetét egy „memorandumban” megörökítse.

Ez a tervbe vett jubileum bennünket is érdekel, a kik az ügyvédi kamarának a mai viszonyok mellett sértő passivitásra kárhóztatott tagjai vagyunk; a jubiláris ünnepség előkészítése bennünket sem hagyhat egész érzéketlenül; mert hiába! a törvény parancsszava egy ugyanazon testület kötelekének kényszerubbonyát erőszakolja mireánk is s ezzel szemben egyebet nem tehetünk, mint a türelmetlen állapotok felett megbotránkozunk s egyéb eszközök hiányában hamisítatlan lélekkel orczába vagyunk némely egyéniségeknek az igazságot!

Ezuttal az itt a kérdés: vajjon van-e nekünk ahhoz elfogadható czimünk, hogy kamaránk fennállásának 25 éves jubileumát ünnepeljük? . . . Egyáltalában nincs!

Nincs értelme annak, hogy éppen mi ünnepeljük meg az 1874 évi XXXIV

t.-cz. életbeléptetésének 25 éves évfordulóját, — mert ez a törvény ma már egyike a tökélytelen alkotásoknak. Az első szervezés után tizenhárom évre kísérletet is tettek, hogy a fejlődő jogélettel a mi rendtartási törvényünket is megnyugtató öszhangzatba hozzák — ez lett volna a célja az 1887 évi XXVIII. t.-cz. idevonatkozó meddő fíntézkedéseinek . . . de ezt az ügyvédi rendtartásról szóló törvényt nem tatarozni, — még kevésbé jubilálni! — hanem ezt egy megfelelő új törvény megalkotásával hatályon kívül helyezni kellene . . . ugyan mit ünnepelünk tehát rajta?! jobb lenne, ha addig közülünk egy némelyek magukba szálnának s egy közgyűlésen töredelmesen beismerve hibáikat, bocsánatot kérnének ettől a testülettől, a melynek ők alávaló önzésből annyi szeggyent és erkölcsi megaláztatást okoztak — palám publice!

De ha ez az ügyvédi rendtartásról szóló törvény valami perfect tökéletes alkotás lenne is . . . nemde az ügyvédi támogatásra szorult jogkereső nagyközönség illetékes első sorban arra, hogy a reá nézve üdvösnek bizonyult ügyvédi rendtartásról szóló törvény érvényben lételének 25-ik évét megünnepelje?!

Azt akarjuk talán megünnepelni, hogy mi ügyvédek 25 év óta tudósabbak, lelkiismeretesebbek, önzellenőbbek, fenköltőbb lelkűek és erkölcsileg nemesebbek vagyunk, mint 25 év előtt a mi elődeink voltak? . . . Evvel dicsekedni semmi jogunk!

Kik voltak a mi elődeink? Nem azok a »Bach« huszárok ám, a kiket az elvetemült osztrák tyramizmus azért ajándékozott meg ügyvédi oklevéllel, mert hazaárulók és nemzeteket elnyomni törekvő spionok voltak — pénzért és haszonért! hanem azok a klasszikus jellemű ügyvédek voltak a mi elődeink, a kik egyik kezükben a haza szent jogait s az egyének szent érdekeit védő, fenkölt magyar nemzeti szellemben írott törvénykönyvet, másik kezükben pedig a kardot szoritották, és magasztos eszmékért lelkesülten mindegyikök megistenülve szellemült át s egy perczig sem borzadt vissza közülök senki! attól, hogy inkább életét áldozza fel a hazáért, szabadságért és igazságért, semmint a törvényt lábbal liporja azért, hogy szépítgesse a bünt s takargassa a ronda erkölcselenséget s alkudozzék hazájának, társadalmának és embertársainak becsületére és jóhírnevére gyalázatos önzésből és czudar élvhajhászatból?!

Ezek voltak a mi őseink.

Vajjon méltók vagyunk e mi ezen ősohöz?

Lehet, hogy én nem értek ahhoz, hogy a mai ügyvédi kar érdemeit ama klasszikusok fölé helyezve tulbecsüljem anélkül, hogy önmagamnak szemrehányást tenni kénytelen ne legyek; de én ügyvélem, hogy mi kevésbbé vagyunk derék hazafiak és korrekt emberek, mint azok a régi ügyvédek voltak, a kiktől fentebb említést tettem.

Nem értek én ahhoz, mi jogon ün-

A szökevény

A »Debreczen« tárczája.

— Indulás! Indulás!

A gyorsvonat éppen indulni akart.

Az utolsó pillanatban rohant egy fiatal, nagyon elegáns hölgy a perronra, utána egy hordár egy kicsiny, de nehéz bőrönddel kezében.

— Első osztályt! — mondta fuldokló hangon.

— Hála Istennek! — suttozta megkönnyebbülve.

Boldog, némileg daczos és csintalan mosoly játszott friss, rózsás ajkai körül.

Nyugtalanul tekintett maga körül.

— Hat ő hol van?

Végig ment az egész vonaton.

Fényes, nagy szemei fürkészve tekintettek minden zugba és a fürkészés közben szemei mindinkább kitáultak és megszorodtak.

Fiatalkorú, karcsu, hajlékony természetével, testhez álló szürke utazó ruhában és szöke tején merész kis kalapjával, mely mélyen takarta homlokát, feltűnést keltett az utasok előtt.

Az elegáns fiatal urak bajusza vállalkozóan kunkorodott fölfelé.

— Chic, igen chic, hypermodern.
— Csinos kis köjök.
— Teremtette, ugyan kit keres?
Végre megütközve vonult vissza egy I. osztályu kupéba.

Finom kis fejcskéje erősen zugott.
A gyorsvonat ijesztő sebességgel száguldott.

— Ugyan hol maradhatott? Miért nem volt olyan pontos, mint ő.

Megbánta talán? Lehetetlen!
Nyugtalanul lélegzett. Finom tagjai idegesen mozogtak. Szemei félnéken tekintettek a levegőbe.

Oly jól megbeszéltek mindent, és ime még sem jött!

Gondolataiban egyik kérdés a másikat űzte.

Egy vállalkozó hajlamu elegáns fiatal ember sétált szakasza előtt. Vakmerő tekintete sértette őt. Idegesen arczára rántotta sűrű fehér fátylát, mely eddig szöke fürtjeit takarta.

— Mit tegyek? — sópáncodott szüntelenül.

A száguldó vonat egyhangú zakatolása mintha csak folyton ezt dübörögné fülébe:

— Szökevény, szökevény!
Görccsösen kapaszkodott a bőröndjébe.

Vagyonát tartalmazta, az ő legsajátabb vagyonát.

Nagy értékű ékszereket és gyémántokat, melyeket anyjától örökölt.

Merész kézzel nagyot lökött sorsának kezekén.

— Most tova repült! Hova? Hova?
— forrongott izgatott agyában.

— Potsdam! — kiáltotta a kocsivezető. Tanácstalanul állt az ablak előtt.

Most saját nevét hallotta kiáltani.
— Egy távirat!

Jelenkezett és mohón fölszakította a sürgönyt.

— Nem utazhattam. Várj Potsdamban a tudott fogadóban.

Pillanatra alatt fölragadta a bőröndöt és leugrott a vonatról.

A fogadóba hajtatott.

Itt megmondta a nevét, ha egy ur keresné.

Órák teltek el: a kinos várakozás hosszu órái.

Minden lépés zajára följédt.

Végre kopogtattak.
— Szabad!
— Apa, te vagy? kiáltott meglepetve a fiatal hölgy.

nepelhet a mai viszonyok között a mi ügyvédi kamaránk örömmünepet.

Nem ünnepelehetünk másként, hacsak egy fogadalmi ünnepeket nem rendezünk, a melyen megmásíthatatlan ígéretet tegyünk, hogy jövőben megbotrányozással kergetjük ki testületünkől a megátalkodó erkölcsteleneket, a szolgálkú meghunyászkodókat és ingatag jellemű törpéket!

Ezen elszomorító sülyedés, a mely igazán vérig sértheti közöttünk a jobb-érzésűeket... huszonöt év óta lett ilyen vérfagyasztó s hogy huszonöt év óta ilyen rohamosan hanyatlottunk és sülyedtünk, azt mindenki tudja és látja a ki nem vak és nem bolond... csakis ennek még sötétebbé undorítására vezethet az a bizonyos — tervbe vett — 25 éves jubileum, a mi nem más, mint egy egészségtelen felfogásnak botrányos szüleménye!

Mit akarunk hát mi tulajdonhépen megünnepelni és minő történelmi emlékkönyvet tudunk összeállítani a magunk dicsőítésére, ha a valóságnak hiven megfelelő adatokból akarjuk azt összerakni?

Takács Ferencz ügyvédkartársunk jelleme magasan fölülte áll annak, sem hogy ő hazudjék és tényeket hamisítson abban a „memorandumban“, a mely ügyvédi kamaránk mindenik elnökének élettörténetét és viselt dolgait a valóságnak megfelelő becületés őszinteséggel örökíti meg az utókor számára!

Debreczen, márczius 1.

A miniszterelnök a királynál. A király elutazása előtt tegnap délelőtt Széll Kálmán miniszterelnököt magánkérdegetés fogadta, mely közel egy óra hosszat tartott.

Egy ur, alig mult 40 éves, jól táplált, elegáns, modern, mint leánya.

Utánozhatlan kissé gunyos mosolygással lépett leányához:

— Nos, hogy vagyunk? Mióta még te Potsdamon át barátnódhöz?

— Papa, ne gunyolódj! Látom, hogy tudod!

— Mindent, gyermekem. Én küldtem a táviratot.

— Ah!

— Igenis. Neki is táviratoztam. Megparancsoltam neki, hogy el ne utazzék.

— Oh, ki árult el bennünket?

— Majd megtudod később. Tehát Londonba igyekeztél?

— Igen. Ott akartunk megesküdni. Bárán mondta ezt és vakmerően nézett atyja szeme közé.

— És aztán? Tovább!

— Boldogok lennénk, — oly boldogok, — mint te!

— Tehát tudod?

— Igen, tudom, hogy második feleséget választottál. Én pedig nem akarok mostoha anyát!

— Az apa felsőbbsséggel mosolygott.

— Tehát magtagadod beleegyezésedet?

— Igenis, meg. Hát te nem tagadtad meg nekem a te beleegyezésedet?

— Elvből gyermekem. Én nagykereskedőt akarok vőmű. Orvos nem elég nekem.

— De nekem elég. Ő az én sorsom, mindenem!

— A te sorsod? Ugy? No, no, ezt elhiszem.

Gondolkodva járt föl s alá.

Wlassics csak szünetidőzik. A félhivatalos Budapesti Tudósító ezt akarja bizonyítani. Ezért mondja: „Egy ellenzévi lap abban tetszeleg magának, hogy újra meg újra föltárlja azt a mesét, mintha Széll Kálmán miniszterelnök és Wlassics Gyula valóságos és közoktatásiügyi miniszter közt a brasói román iskola szubvencziója ügyében éles összekülbözés történt volna, aminek kifolyása volt azután a közoktatásiügyi miniszter elutasítása. Már egyszer volt alkalmunk és legilletékesebb helyről nyert fölhatalmazás alapján a meghatározottabban kijelenteni, hogy ebben az ügyben is a miniszterelnök és a közoktatási miniszter közt kezedettől fogva a legteljesebb egyetértés uralkodott és hogy a közoktatásiügyi miniszter egyedül és kizárólag egészsége helyreállítása végett ment szabadságra. Most is csak újra ismételtetjük, hogy a miniszterelnök és a közoktatásiügyi miniszter közt ebben az ügyben sem volt soha a legsekélyebb, még egy vonalnyi nézeteltérés sem, amit a tárgyalás aktái és a folytatott levelkezések legekklánságban bebizonyítanak. Ezeknek konstatálása által az említett lapnak fölmelegített híréhez fűzött kombinációi maguktól elesnek.“

A képviselőház. A képviselőház a farsang — utó szünet után ma délelőtt 10 órakor megkezdte ülését, a melyen folytatták a költségvetés tárgyalását. A tárgyalás valószínűleg elfoglalja még a mai ülést. Ugyanis a tárgyalás utólagos tételéhez folyton többen jelentkeznek felszólalásra. Így a közbiztonsági kiadások tételénél fel iratkozott Ovary Lipót és a tűzoltóság intézményéről akart részletesen beszélni. Ugyancsak e kérdéshez szolt Major Ferencz is, aki általában az orvosi segélyügyet vette fel. A közigazgatási általános kiadások tételénél a vitát Komjáthy Béla vezette be s még több felszólalást is vartak. A rendőrség tételénél Pichler Győző szolt fel és beszédet mondott Vison-tai Soma is, valószínűleg a bürokrati eljárás folytatásának rendőrségi elnöközatról való közreműködését téve szóva.

A kereskedelemügyi költségvetés tárgyalása valószínűleg csak holnap, pénteken kerül sorra. A költségvetés tárgyalására 3—4 ülést számunk, mert előreláthatólag nagyobb vita e büdzse kapcsán nem fejlődik ki. A

— Atyám — szolt a leány kéré hangon — add őt nekem.

— Te kényszeríteni akartál.

— Igen, bevégzett tényvel.

— Azt gondoltad, hogy megbocsátok?

— Biztosan hittem.

— És ha még sem?

— Akkor, ó akkor nem lettem volna sohasem teljesen boldog.

— Ugy? Az ékszeredet is magaddal hoztad? Abból akartok élni?

— Igen — a míg Párisban vagy Londonban gyakorlatot szereztél.

— És ha addig nem szereztél?

— Akkor — együtt halunk meg.

Az apa rosszalólag csóválta fejét.

— Ezt ő mondta?

— Nem — ő teje van reményvel. Biztesen sikerül — mondotta mindig.

— És engem csak úgy félre akartál lökni?

— Te mondtad, hogy válaszszak. Választottam. Én se tudtam másképp tenni, mint te.

Finom, piros ajkai idegesen vonaglottak.

— Tehát ezentúl idegenek leszünk egymásra nevé.

Te elmegy Londonba, akaratom ellen férjhez mégy egy reményteljes orvoshoz, boldog leszel vele, legrosszabb esetben meghalsz vele együtt — és én — én magányos otthonomban vezetek egy nemes és tisztá nő, a kinek példaképpen kellene előttem állani, a ki mar szeret téged, mert az én gyermekem vagy, a ki elől azonban te menekülsz, a nélkül, hogy ösmernéd.

— Atyám!

— Te kis daczos!

jövő héten a közbeszóló vasuti adójavaslat elintézése után körülbelől csütörtökön megkezdik a földmivelésügyi költségvetés tárgyalását. Ez ha nem is olyan hosszúnak, de érdekességben a belügyi büdzse tárgyalásához hasonlóan ígérkezik.

KÜLFÖLD.

Oszták képviselőház. Tegnap — Febr. 28. — folytatták a kőszénbányászok sztrájkjára vonatkozó sürgős indítványok tárgyalását. — Még sokan vannak szólásra feljegyezve.

Demel számokkal mutatja ki, hogy a munkások bérvizonyi nem olyan rosszak, mint a szociáldemokraták állítják.

A szerencsétlenségek statisztikájára ártérve, azt mondja, hogy más foglalkozások is olyan veszedelmesek, mint a bányászat, még a mezőgazdaság is. Az oszták nagy ipar nagyon elmarad a külföldi mögött. Ausztriában minden nagy iparost kizsákmányolónak neveznek. Az oszták nagy ipar gyöngesége azonban a munkások érdekeinek is árt, a műszak tartalmáról szólva, azt mondja a szónok, hogy a főhercegi bányákban a nyolczórás műszakot már 1895-ben és 1896-ban leptették életbe, de azután ismét meg kellett hosszabbítani a munkások kivánságára, mert többet akartak keresni. Nyolczórás munkaidő mellett lehetetlen a felszülézi bányákkal versenyezni. Ha a felszülézi bányák behozzák a nyolczórás munkaidőt, az oszták szülézi bányák is hajlandók követni példájukat. A szónok végül arra a veszedelemre utal, a mely az ipart a kőszén drágulásával fenyegeti és egy francia író idez, a ki a szociáldemokráciának a munkásoktól való viszonyáról elítélően nyilatkozik.

Cingr kifejti a sztrájk okait, a melyeket abban foglal össze, hogy a munkaadók nem tartották meg a munkásoknak tett ígéretüket.

Demel képviselő előadása megfelel talán a valóságnak a karwini kerületben, de egybűt az átlago bérek sokkal kisebbek. Egy másik oka a sztrájkoknak egyes munkások megrendszabályozása. A szónok elítéli a hatóságok magatartását és részletesen ismerteti a bányamunkások munkaviszonyait, a melyek

— Ugy szeretem őt, úgy mindenek fölött.

— Ha legalább még most kereskedővé akarna lenni!

— Éppugy szereti a pályáját, mint te a tiédet.

Órájára nézett.

— A legközelebbi vonat 20 percz mulva indul Berliabé. Karját kínálta leányának.

— A leány habozott. Szemei könybe labadtak.

Szilárd, gyöngéd erőszakka fonta karját leánya karjába és a bőrdő után nyult.

— O, ez az én tulajdonom, — szolt a leány.

— Hiszen csak segíteni akarok, — szolt az apa mosolyogva.

Lecsüggesztett fővel követte atyját, ki gyöngéden nézett a fiatal, karcsu teremésre.

— Tavirat, fiam! — szolt az öreg hölgy szelid mosolygással.

A férfi izgatóttan bontotta föl a táviratot

— Ne utazz el. Később bővebbet.

Aláírás nem volt.

— Bizonyára ő tőle jött, — szolt a férfi meglepetve.

— Nem utazom, anyám.

— Dehogy, — nyilván másképp határozta el magát, ugy-e?

— Elhalasztotta, bizonyára valami előreláthatatlan akadály.

Izgatóttan járt föl s alá.

Szemei lázasan lénylettek.

Maga előtt látta a finom kis arczocskát beszédes nagy szemével. Mindig ezt látta és ez megosztotta őt nyugalmától és munkaked-

szerte nagyon kedvezőnek. A nyolcz órai munkaidő életbe lépését lehetségesnek tartja a termelés csökkentése nélkül is.

R o s c h m a n n szerint a sztrájk csak tünete a betegségnek és nem a betegség maga. A betegség a g y ö n g é k k i z s á k m á n y o l á s a. Az állam köteles a gyöngék érdekeiben beavatkozni.

Az oroszok India felé.

Az oroszoknak Afganisztánban való előnyomulásáról s az angolokkal való versengésről érdekes jelentést kapott a berlini Neuste Nachrichten kaskuttai levelezőjétől. Nagyon jó forrásból arról értesültem, írja a levelező, hogy a hatóságok összevadászrolnak az országban minden ösvérrel, s azután Quettába küldik Afganisztán határára. Ez a szokatlan ösvérvadászolás, kivált most télen, mikor ott még a hegyek közt nagy hó van, nagy feltűnést kelt de rendkívül fontos okai vannak. A sok ösvér arra való, hogy elszállítsák a katonaság podgyaszát a határba. Mert az angolok azonnal elfoglalják Kandahart, Afganisztán egyik déli nagy városát és tartományát, melyet az oroszok bevonulnak Heratba. A levelező megjegyzi még, hogy ez angolok erejét a sok betegség kisé meggyöngítette, amiből hozzájárult még az a körülmény is, hogy a katonaság javarészt még a tél kezdetén elküldték a délafrikai harczerre.

A háboru.

Az egész világ mérlegeli azokat az eshetőségeket, a melyek Kronje kapitulációja következtében a háboruban előállhatnak. Mikor híre ment Londonba Kronje kapitulációjának az angol főváros az sem tudta, hová legyen örömeben; várta Roberts részletes jelentését, hogy hány ezer bur esett foglyul és hány ágyut vettek el Kronjétől.

Este felé azt jelentette Roberts, hogy körülbelül 3000 a bur foglyok száma; később már kikorrigálta 4 ezerre és hozzátette, hogy csak 6 ágyuja volt Kronjenak, a mit át is adott s azok közt a legnagyobb egy 7.5 centiméteres Krupp ágyu. — (Mennyi lehetett halottjuk? Mert hiszen a s e b é s ű l t e k angol fogságba jutottak. Csak így lehetne megállapítani, hogy mennyi is volt hat a sereg,

vétől. Ütéré és szivverés úgy járt, mint egy zakatoló gép. Elviselhetetlen kinokat szenvedett.

Mintha most is hallaná édes sutogását. Gyöngéd puha tagjait, mintha karjában hintázná. Minden idegszálát, érzékét és szellemét rabjva vette a bűbáj, melyet reá az a kedves, bájos teremés gyakorolt. Tetőtől-talpig fájdalmas sóvárgás hatotta át egész testét.

Egy aszke a fölébredt szerelmi szomjúsága győzötte őt.

Melyfekete hipnotizáló szemében fürkésző tekintettel fordult anyja fele, ki nyugodtan tilt az asztalnál a vöröslángu lámpa világa mellett és kezén unokájával volt elfoglalva.

Minő csodás szelidséggel s szeretettel nézett fiára! Jelenléte megnyugtatta lázongó vérére.

— Hogy is történt a dolog? — kérde anyja, anélkül, hogy fiára pillantott volna.

— Tudod anyám, hogy nem szeretek táncolni, a mikor csak tehetem, elkerülöm, Mosolyogva lépett hozzám és fölkiért. — Nőválasz volt.

Mintha villámáram ért volna, oly érzés fogott el, a midőn piczi meleg kezét a kezemen tartottam. Táncoltunk. Aztán csevegtünk mindenféléről. Amibe belekezdtem ő kiegészíté. Együtt gondolkoztunk, együtt éreztünk. — Mintha csak mindkettőnknek egy lelke lett volna.

— És aztán?

— Kerestük egymást. A vágy egymásból üzött bennünket. — Nem tudtunk egymás nélkül élni.

Innen ered hát lázas állapotod? — szólt mosolyogva az anyja. A ki eddig lenézted a szerelmet.

mellyel Kronje az angol fővezér főhadserégét annyi ideig tartóztatta? Szőkevény a burok közül nem sok lehet.)

Négy ezer bur tehát 6 ágyuval 10 napig föl tudta tartóztatni Roberts hatalmas hadserégét, melynek ereje középszerű becsfés szerint 40 ezer ember és 150 ágyu!

Sokan mintha restelték volna a nagy hűhót; azt hitték, hogy Kronje az oránzi sereg zömével került fogságba s ime kiderült, hogy a nagyobb sereg idejében megmenekült, Kronje azonban, mint a sülyedő hajó parancsnoka, maga maradt utoljára hatvédnek; serege fedezésére s ő esett áldozatul. Tegnapelőtt még azt hirdették Londonban, hogy Kronje kapitulációja nem sokára véget a háborúnak, ma azt mondják, hogy a kapituláció még korántsem jelenti a háboru végét, mert a burok tovább fognak barcolni. De az angol körök nem is óhajtják a békét, félhivatalos jelentés mondja, hogy az angol kormány nem éri be ezzel az egyetlen sikerrel; még Bloemfontein elfoglalása sem volna elég neki, mert elhároztá, hogy teljesen megtöri a burok ellenállását. A burok jól tudják, hogy Londonban mit határozott a miniszterium s ezért sem adják föl a harcot és a remény, hogy ügyüket diadalra segítik. — Bloemfontein körül, legaább a mint kitűnik az újabb táviratokból, gyűlekeznek a burok. Mivel Kronjét támadással nem tudtak kiszabadítani, az alatt a 10 nap alatt, a mig Kronje 10 napig föltartóztatta az elenseget, elég idejük volt, hogy hatalmas védelmi vonalat válasszanak maguknak a Bloemfontein körülvevő magas kopjekon. Lehet tehát, hogy itt várják be az előrenyomóaló Robertset.

Lehet azonban, hogy a tulnyomó száma ellenességel szemben ezt a védelmi vonalat sem tartják elég erősnek s hátrább vonulnak, talán egészen Transzval és Oránzi határára, a melyet az óriási hegyek közt folyó Val jelöl meg. Nem lehetetlen azután, hogy a Val folyónál Roberts is úgy fog járni, mint Buller a Tugelánál. Kronje elfogása mindenesetre pótolhatatlan veszteség a buroknak, mert hozzá hasonló vezére a két köztársaságnak alig van az öreg Joubertet kivéve. Londonból már híre jön annak is, hogy Joubert maga ment át Oránziba s átveszi a hadvezetést Kronje helyett. A Tugelánál M e y e r Lukács maradt

— Most megboszulja magát rajtam. — Most értem csak igazán, hogy miért mondanak le fjedelmek trónjaikról, és miért dobják el olyan sokan életüket is a szerelem miatt.

Hangja lágy csaknem fájdalmas volt.

— A szerelem az élet koronája, flam, szólt hozzá a szeretet hangján az anyja.

— Hova megyünk apám?

— Uj édesanyádhoz leányom.

— Nem, nem! — szólt a leány dacosan.

— Száljunk ki.

Vonakodva szállott ki és haraggal hagyta el atyja hintáját, a mely őket a városba vitte.

— Nem akarok, atyám, engedj, gyűlölöm őt! — szólt a leány szenvedélyesen.

— Ősmerd meg őt.

— Jegyesemet add vissza nékem!

— Majd arra is rákerül a sor.

Gyöngéd erőszakkal magával vonta a márvány lépcsőn, miközben finom izléssel díszített előcsarnokon haladtak át. Duszagdag ember leányát választotta az apa második feleségül. Ilyen családbeli férfi szánt ő leányának férjül. De a leány másképp akarta és a gyöngé teremés erői akarata imponált az apának.

A törékeny testü elkényeztetett leány eldobta volna életét szíve választottjáért.

Szép, magas, elegáns hölgy fogadta őket. — Megnyerő szíveséggel ölelte magához a leánykát.

— Barátnők leszünk, igaz, hű barátok!

Schalk Burgerrel, a ki már kétszer megverte Bullert.

Merre vonul Robert a Koodoorand elfoglalása után, nem tudni. Roberts óvatos ember híreben áll s minden lépést csak hosszú megfontolás és előleges megfigyelés után tesz. Hogy utja nem lesz könnyű, azt talán ő maga tudja jobban; ha haromezer bur fel tudta tartóztatni tíz napig, mi lesz akkor, ha a burok nagy seregével találja magát szemben. Nagy és rettenetes harcok lesznek tehát még ezután mert a burok most szőnyven elvannak keseredve s készek mindhalál'ig küzdeni.

Lap vélemények a kapitulációról.

I. Angol lapok.

Kronje kapitulációjáról azt írja a Standard, hogy nagy siker, de nem szabad konzekvenciáit túlozni. Tisztjaink és katonáinkok mondja a nevezett lap, még több áldozatot kell majd hozniok.

A Morningpost azt mondja: már is lehet halani, hogy Anglia nagylelkűséget tanusítson a legyőzött ellenség iránt. Nekünk azonban e tekintetben megígérte Chamberlain, hogy a háboru ismétlődését lehetlenné fogják tenni.

The Daily News szerint nem szabad hinni, hogy minden akadály le van győzve. A nevezett lap örömmel regisztrálja azt a hírt, hogy legközelebb hajóra szállítják a 8. hadosztályt.

The Daily Telegraph azt mondja, hogy Roberts diadalának az a hatása lesz, hogy a külföldi sajtó a mely eddig örült szerecsatlenségüknek, most más hangon fog beszélni.

The Times szerint Kronje balsikerének jelentősége nehezen határozható meg. A hollandusok éppen olyan szívosak, miat az angolok és Roberts diadalait valószínűleg újabb diadaloknak kell még követniök. El lehetünk tehát készülvé a háboru folytatására.

II. Német lapok.

Kronje kapitulációjáról ezt írja a Post: Igazságtalanság volna, ha a burok vitézségének méltatásánál nem emlékeznék meg elismeréssel a brit csapatok fáradozásáról: kitartásáról. Ők is a legnagyobb bravurral küzdtek s veszteségeik valószínűleg nagyobbak, mint a buroké. A dicsőség legnagyobb része

— Most itt hagyjak leányom. Egy óra múlva ismét itt leszek. Ő is velem jön.

— Atyám, édes jó atyám, — kiáltott a leány kitörő örömmel és atyja nyakába borult. Sirt és nevetett eksztázisában.

— Ne nekem köszönd ezt hanem édes anyádnak.

— Ön beszélt értem?

— Nekünk nőkeok mindenben össze kell tartanunk, — szólt az szeliden mosolyogva.

Ő kedves — és hevesen megcsókolta a kezét. A mostoha anyja gyöngéden magához szoritotta és megcsókolta könyvtelt szemét.

Aztán összeültek és a leány kitárta előtte szívet és elpanaszolta neki, hogy mennyit szenvedett szerelméért. A mostoha igaz anyai részvételt hallgatva a romlatlan fiatal lélek keservét.

Az apa visszaérkezett. Karján vezette a tisztos matrónt, nyomban követte őket a vőlegény.

— És itt van a te másik örangyalod, jövődöbéd édesanyja.

— O, kedves jó anyám, — szólt a leány remegő hangon és kezét csókolt a matróntának.

— A boldog ifjuság — sutogta a mostoha remegő hangon és jövődöbelijére tekintett aki csaknem áhitatszerű tisztelettel emelte kezét ajkaihoz.

A kis szőkevény pedig pajkos évődéssel beszélte el vőlegényének uti élményeit.

Rheinberg A.

szonban Roberts lordot illeti, Csak az ő megérkezése után tanusítottak az angolok olyan friss iniciatív fölépést, a mely nélkül sikert aratni lehetetlen.

A Berliner Neueste Nachrichten szerint Kronje kapitulációja egyike a történelem legdicőségesebb vereségeinek. Kronje kapitulációjával az angolok elhárították az első akadályt Bloemfontein felé előnyomulások elől, de azért bur földön való előnyomulások nem lesz könnyű dolog.

A Vossische Zeitung ezt írja: Kronje tábornok személye fölér egy egész hadsereggel s azt a leverő hatást, a melyet a kondoo-randdrifti fegyverletétel Bloemfonteinben és Pretóriában előidézhethet, nem szabad kicsinyleni. A mellett azonban a nevezett lap szintén kiemeli, hogy a bur köztársaságok végleges legyőzéséig még sok akadályt kell leküzdeni.

A Börsencourier ezt mondja: Kronje tábornok a tulnyomó hatalommal szemben kifejtett ellentállásban megtett mindent, a mi embertől telik s megérdemeli a nevet: a diosósegesen legyőzött. Az angol faj hegemoniáját ez a háboru mindenesetre meg fogja alapítani. Ha legyőzött nép soha sem követhetett kiméletes bánásmódot a győzőtől, a dél-afrikai köztársaságok németalföldi lakossága mindenesetre megkövetelheti, mert az okosság is azt parancsolja Angliának, hogy jövőre a teljes egyenlőség alapján való bánásmódot biztosítson neki, hogy a mostani ellentállásnak élet vegye.

A Nationalzeitung mondja, hogy Kronje tábornok fogságba jutása súlyos csapás a burok ügyére. A katasztrófa morális hatása bizonyára nagyon leverő, mert bizonyos, hogy a burok jobbszárnya teljesen megsemmisült (?) A buroknak számot kell vetni azzal is, hogy teljesen magukra lesznek hagyatva s hogy még közbenjrást sem fognak megkísérelni más államok.

Meglehet tehát, hogy kétségbeesett harcra van kilátás, amelynek folyását és hatását ma még nem lehet megítélni.

(Hát hiszen, az emberiség nevében éppen ez a szegény, és gyalázat a hatalmakra, mert hiszen tudjuk, hogy a népjog, szabadság, függetlenség tisztelete a hatalmasságok előtt majdnem ismeretlen fogalom . . . pártfogásra nem számíthat.)

A francia Intrantsigeant gyűjtést indít egy diszkardra, amelyet Kronje nak akarnak átadni. Tegnep este a boulevardokon tüntetés volt a burok mellett, miközben két a n g o l embert kigunyoltak. — Több lap annak a nézetének ad kifejezést, hogy Kronje szerencsétlensége még nem döntötte el a háboru sorsát s remélik hogy Európa interveniálni fog.

H I R E K.

A közvilágítás ügyéhez.

A közvilágítás kérdése, melynek fontossága ugy a városra, mint az egyesekre, oly rendkívüli, tudvalevőleg a márczius 16-iki bizottsági közgyűlésen fog eldönteni. Ohajtando, hogy e nagy kérdés elbírálásánál városunk arra illetékes polgárait tisztán a közérdek helyes felfogása s minden befolyástól ment saját elhatározásuk vezérelje. Épp ebből a szempontból, mint sajnálatos jelenséget kell felemlitenünk azt a házalást, melyet illetéktelen szakkavattal a n helyről ép azon körben visznek véghez, mely véleményünk szabadságát soha lekötöni nem szokta.

Mint halljuk aláírási ívek hordatnak szét, hogy a szavazatok egyik vagy másik vállalat javára előre leköttessenek. Pártunk mindig küzdött, az ugynevezett «reversálisok» ellen, s bár a közvilágítás kérdése

nem érinti a politikát, de az az eljárás, mely különösen pártunk tagjai véleménynyilvánításának szabadságát lehetné tenni, előre megbénítani czélozza: ellenkezik a közélet terén sunyira kívánatos s előttünk mindig tiszteletben tartott tárgyilagossággal s egyéni függetlenséggel.

Ova intjük polgártársainkat, hogy ily aláírássok adásával se egyik, se másik részre magokat lekötöni ne engedjék s e kérdésben saját legjobb meggyőződésükön, a szakemberek illetékes véleményei s a város és a közönség érdekén kívül más vezetőjük ne legyen.

* **A való tényállás.** A mai Ellenőr azt közli, hogy Blau Gyula építési vállalkozó 9000 frtig pereli a várost a városbáza elmaradt építkezése miatt. Ez nem felel meg a valónak mert Blau 138,850 korona 12 fillér s jár. erejéig adott be keresetet a város ellen. Ezt a helyreigazítást a legilletékesebb kézből vettük.

* **A hol márczius 15 — nem ünnep.** Sopronból felháborító eset hírt kapjuk. A város hazafias közönsége ugyanis mint minden évben, ugy az idén is márczius 15-én nagyobb szabásu ünnepélyt rendez. Ebből az alkalomból a rendező bizottság beadványt intézett a városi tanácshoz, a melyben a város házában a k f e l l o b o g ó z á s á t k é r i k. A városi tanács azonban nem találta teljesíthetőnek a kérelmet, arra az állaspontra helyezkeevén, hogy a hivatalos város hivatalosan nem ünnepeheti márczius 15-ét mint nemzeti ünnepet, mert a törvény április 11-ikét írja elő. És tényleg azzal a javaslattal terjesztette a beadványt a közgyűlés elé, hogy a benne foglalt kívánságnak hely ne adassék. A hazafias érzelmű lakosság körében nagy a felháborodás a tanács határozata ellen s remélik, hogy a közgyűlés jóvá fogja tenni ez a botrányt.

* **Teljes tanácsülés.** Ma délelőtt a városháza nagy tanácstermében Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnöklete alatt teljes tanácsülés volt a város folyó ügyeinek intézésére.

* **Iskola megnyitás.** Annak idején említettük, hogy a róm kath elemi iskola első A és B osztályában az ott fellépett ragadós betegség miatt beszüntették a tanítást. A növendékek között felmerült betegségek esetei azonban már megszűntek, az iskola dezinficiális megtörtént s így dr. Sarváry Gyula tiszti főorvos jelentésére a polgármesteri hivatal elrendelte az említett osztály megnyitását. Így hát a róm kath elemi iskola első A és B osztályában most már rövidesen, talán már szombaton megkezdik a folytatódó tanítást.

* **Öngyilkos oseléd.** Borsos Eszter alig 17 éves cseléd leány nagyon is szívere találta venni gazdájának feddő szavait. Fiatal leány volt még, nem ismerte az életet, pedig a létért való küzdelemben sokat, nagyon sokat el kell szenvednie. Meg az nem szomorította el, hogy nehéz küzdelemmel keresi megkenyerét, de a becsületén esett szegényt nem akarta túlélni, megmérgezte magát. Az eset ugy történt, hogy gazdája lakásából 60 krajczár eltűnt. A pénz eltulajdonításával Borsos Esztert gyanusították, kit gazdája ezért szigoruan megdorgált. Borsos Eszter sirva panasolta ártatlanságát, de nem hittek neki addig, míg ki nem derült, hogy a pénzt

a mester egyik inasa lopta el. De már késő volt, mert a szegény leány tegnap déiben a szegénytől hajtva — száritott leánderlevelet, 4 kaaál kékv zet, egy kis üveg tentát és egy csomag gyufaoldatot ivott. Tegnep szállították a közkórházba, hol dr. Kiss Gyula részesítette első segélyben. Remélhető, hogy a szegény leány még megmenthető az életnek.

* **Közgyűlés.** A jogász és tisztviselő-kör márcz. 4-én d. e. 10 órakor saját helyiségeben rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozoa a a következő: 1. E'nöki jelentés. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Költség-előirányzat megállapitása. 4. Esetleges indítványok. 5. Tisztujtás.

* **Megszökött posztókereskedő.** Weisz Izsák 58 éves galicziai születésű, helybeli posztókereskedő okmányhamisítás miatt városunkból megszökött s valószínűleg Budapestre utazott. A rendőrség megtette az intézkedéseket a szökevény kézrekerítésére.

* **Bohém mulatság.** A tegnap esti szép színházi ünnepély után a debreczeni színház és újságírók kedélyes estére jöttek össze az Angol Királynő éedéglőben. Ünnepeleik az est hőseit Galyasi Paulát és Perényi Margitot. Természetes, hogy ői magyar szokás szerint tosztokba nem volt hiány. A kedélyes társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt. Hölgyek közül ott voltak: Galyasi Paula, Perényi Margit, özv. Perényiné, Barta Istvánné, F. Csügenyi Vilma és Dombainé.

* **Óvónőválasztás.** Tegnep délután a községi iskolaszék Simonffy Imre polgármester elnöklete alatt ülést tartott a városházán. Az iskolaszéki ülésen a timár-utcai óvoda óvónői állását választás utján töltötték be. Tizenkét pályázó közül Ljfalusy Jolán kapott 3, Oroszné Barcza Borbála 13 és Kis Ilona 11 szavazatot. A ket utóbbi közt újabb szavazás volt, a melyben Oroszné Barcza Borbália 16, Kiss Ilona 11 szavazatot kapott. Az új óvónő tehát Oroszné Barcza Borbália lett.

* **Vádolt a bonczolásztalon.** Tegnep d. e. összeült a törvényszék büntető tanácsa, hogy egy betörő felett itélkezzen. A pünös a debreczeni mézszárszékekbe betört és nagy mennyiségben lopkodta a húst, mig végre rájöttek s vád alá került. Bűnyűgyében tegnapra tüzték ki a végtárgyalást. A bírák, ügyész és a védők elfoglalták helyeiket, az elnök megnyitotta a tárgyalást és elrendelte, hogy vessék be a vádlottat, ekkor felállott a védőügyvéd, s nagy meglepetésre így szólott: »Tekintetes Törvényszék! A mai végtárgyalásra a vádlott nem jelenhetett meg, mert már a bonczasztalon fekszik!» Ezután derült ki, hogy a vádlott ugyanaz a Faragó István, aki Debreczenben és a kertekben már hetek óta garázdálkodó betörőbandának a feje, a kit a csendőrök tegnapelőtt elfogtak s aki a büntetéstől való félelmében a börtönben felakasztotta magát.

* **A kitűnő lövő.** E y újság egy kitűnő magyar lövőről tesz említést, aki olyan lövést tett melynek eredménye ugyancsak ritkita párját. A sarvart uradalomban rendezett téli hajóvadászaton történt ngyanis a ritka eset, hogy a vadásztársaság egy tagja eby lövésre meglött: egy nyul-t, egy állatorvost, egy szappanos, egy hajót. Hogy milyen óvációt rendeztek a kitűnő lövőnek, arról az illető lap nem tesz említést.

* **A kutya gazdája.** H r a b i c s l v á n üveges tónak ma nagyon kellemetlen kalendja akadt a Csapó utcában. A hogy az egyik ház kapuján bekiáltott az ő megszólt hangján, hogy van- ablak csinálni, egyszerre csak egy bozontos ed ugrott elő és minden áron az üveges tót közelebe akart férközni. A legény a csaholó dögöt boljával tartotta távol magától. A kutya most már csak ugatott és mesziről vicsorgatta fogait. A hogy biztonságban tudta már magát az ablakos, ráförmedt a kutyára ezzel a ismert mondással!

— A ga dád nagyobb kutya, megsem ugat!

De ebben a pillanatban már egy pofon csattant el és ezt a szegény tót legény kapta, mert véletlenül ez alkalommal a legrosszabb pillanatban használta ezt az ismert mondást. A kutya gazdája volt a ki megütötte az ablakost. Az ügy a járásbíró ághoz került és aligha fogják ott sértésnek venni az üveges tót szavait.

* **Vasutasok hangverseny estélye.** A sokféle számadással bibelődő vasutasok lelkiismeretes pontossággal a farsangot is lezárták. Az állomáson mintegy 140-en gyűltek össze kedélyes vacsorához, melynek fogásai közé ügyesen osztották be a különféle szórakoztató jeleneteket. Volt zongora, hegedű és énekhangverseny, vizsgaválat s végül Bachus existálása és a pártában maradt leányok zokogása mellett a nagybögnek a temetése. Ezt a trefás jelenetet Ráczy Károly kitűnő zenekara mellett reggelig tartó tánc követte. A négyeseket 40 pár táncolta. A közreműködők közül kiemeljük Artimovich Antalnét urasszonyt, ki kedves énekével jelentékenyen hozzájárult az est sikeréhez, Albert kisasszonyt zongorajátékaért, továbbá Besenyei urat monológjaért s végül Albert Véghoffer és Péazter urakat művészi számba menő hegedűjátékukért illeti elismerés.

A vacsoráért, mely hat fogásból állott, a vendéglős, Ottó Vilmos ur általános elismerést és dicséretet aratott. A megjelent díszes hölgyközönség névsorát a következőkben sikerült összeállítani:

Éricez nővérek, Batumek Ignáczné, Jolánka leányával, Majerszky Mihályné Laszgalner Kálmánné, Motesiczky Hugóné, Raiczky Vilmosné, Skhimatiusné, Molnár Istvánné, Radó Józsefné, Knol Medárdné, Csáky Antalné, Artimovich Antalné, Gamma Rezsóné, Kulcsár Lajosné, Tzutor Ferenczné, Horváth Károlyné, Donhofferné, dr. Gajzágóné, Gál Samuné, Haselmayer Béláné, Farkasné, özv. dr. Dusóczkyne leányaival, Miksa Itona, Schwab Adolfné leányaival, özv. Gevainé leányaival, Köhn Józsefné, Litomereczkyné, Baioh mérnökne, özv. Antalovichné leányaival, özv. Benné leányaival stb.

* **Nyomorgó negyvennyolcas honvédek.** Tomesvárról jelentik, hogy az ottani negyvennyolcas honvedeknek — számszerint hatvanan — többmint fele a legszomorubb anyagi viszonyok között, nyomorgva tengeli életét. Már hetek óta panaszkodnak az öreg honvédek, hogy az eddigi, habár nem nagy, de a legszükségesebb segélytől is elestek. — Több segélyezésükért be yujtott kérvényük elintézetlenül maradt s gyűlésükön az elnök kijelentette, hogy készlete elfogyott, az államtól az egylet segélyt nem kapott és a segélyt kérő folyamodványokra még csak válasz sem érkezett. A honvedegyesület felkérte a szállodásokat és vendéglősöket, hogy míg a kérdést meg nem oldják, egy-egy negyvennyolcas honvédet ebédrel lássanak el. A felhívottak eleget is tettek a kérésnek s így eddig már huszonhét honvédet helyeztek el. A honvedegylet felkoreste N a g y György kir. taná

esost s arra kerte, hogy társadalmi uton is segítsenek a szegény honvédeken.

* **Bírák párbalya.** Batta és Bersán Aurél zzedi albirák tavasz nyáron egy mulatságon történt összeszólalkozás következtében párbalyt vívtak, mely Bersán könnyű sebesüléseivel végződött. A bíróság mindkettőt 8—8 napi fogházra ítélte.

* **Feltámadt a koporsóban.** Pusztaszent-Mihályon a minap Nagy Erzsébet 9 éves iskolásleány az iskolában elijult, hazavittek ahol újabb ájulásba esett: szívverése elállt s az orvos kijelentette, hogy meghalt. A halottat ravatalra tették s harmad nappal kifakarták vinni a temetőbe, Mikor a halottas kocsit kiment a kapun, az egyik ló valamiben megbotlott, a szekér nagyot dőcezen s abban a pillanatban a gyászoló közönségen halálos megdöbbenés vett erőt. A halott sirt a koporsóban. A koporsót kiérők egy része elfutott ijedében. Néhányan fölzakították a koporsó fedelét, a halott fölült s megkérdezte: »Hova visznek? Leirhatatlan volt a megdöbbenés. Nagy Erzsébet rögtön agyabafektették s azóta valami ragályos betegség gyötri.

* **Egy hercegi család tragédiája.** Rettenetes családi drama rejtélyeiről, leselkedő orgyilkosokról, férj és testvérgyilkosokról, undok vérfertőzés büntetéről rántotta le most, 10 esztendő múltán az orosz állam rendőrség a leplet. A tragédia hőse Orschin Dávid herceg, ki 10 év előtt eljegyezte a pétervári arisztokrácia egy bájos ifjú hölgyét, azután idősebb fivérével a Kaukázusba utazott, hogy — ugymond — birtokait, mint jó testvéreknek ijlik, békességes uton-módon kérésre hasítsak, a birtokfelosztás meg is történt de az ifjú herceg nem tért vissza Szent-Pétervárra, a Kaukázusban ugyanis találkozott bátyja csodaszép nejével s csakh mar beeszeretett. A bűnös viszonyról menyasszonya is értesült s tüstént hűtlen vőlegényéhez sietett és szemére lobbantá vétkét. — Utóbb a megcsalt férj és vérfertőző öcsésének menyasszonya nyomtalanul eltűntek. A fiatal herceg egyesítette a két birtokot, hol együtt éltek sógornejével. Rokonaiknak, ismerőseinknek mesélték, hogy a férj és Dávid herceg menyasszonya egymásba habarodtak es megszöktek Oroszországból. Azóta feledés homálya borult az Orschin hercegi család tragédiájára. A minap azonban földet hányó munkások két csoportját leltek a hercegi birokokon. A hatóság vizsgálat kiderítette, hogy Dávid herceg bátyjának és arájanak csontváza s hogy itt bizonytal büntényt követtek el. A gyanu alapján a herceget letartóztatták s közcsodálatra nem alaptalanul, mert némi babozás után bevallotta vétkét. Kedvese, midőn a rendőrtiszt kopogtatott ajtaján kiugrott kastélyának ablakából s szörnyet halt.

* **Eljegyzés a Magyar családban.** A mi kedves cigányainknak a Magyar testvéreknek családi ünnepjök volt a napokban. Testvérek Lajos jegyezte el Jónás Matild kisasszonyt. A kik ismerik a derék családot, igaz örömmel gratulálnak Magyar Lajosnak es szép menyasszonyának. Mi is kívánjuk, hogy igaz boldogságban legyen részük s erjék meg a legszebb házassági jubileumot, az aranylakadalmat.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz utcza izr. templomean az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Köznapiokon reggel fél hét órakor, Szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órakor, d. u. 4 órakor, Péntek és ünnepnapokat megelőző este 6 órakor.

* **Nyilatkozat.** Hatfőn d. e. a főútczán egy tekintélyes uri ember azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy a szintársület általam is nagybecsült tagját, Perényi Margit k. a-t, se üldözsem. En ez állítást — mint valótlan, a leghatározottabban visszautasítottam s kertem, nevezze meg az illetőt, ki neki ezt mondotta. Nem tette. Tegnap szerdán este — másfél napi távollét után hazaérkezve — arról értesítettek, hogy Perényi Margit k. a a debreczeni szerkesztő-égekől pálmáagakat kapott s a szerkesztőségek között nem szerepel a Debr. E lenőr, még pedig az okból, hogy én igaztann volna a szerkesztőségben a páma adása ellen.

Ezen valótlan állításokkal szemben erkölcsi kötelességemnek tartom a nyilvánosság előtt kijelenteni, hogy Perényi Margit k. a. ellen soha sem igaztann; mióta az ide is szezonban ep egy kritika miatt, — melynek nem én voltam a szerzője — afférem volt, soha operett-operáról kritikát nem irtam s nem s irok s hogy a páma felnyújtásáról nem tudhattam semmit, mert — mint már fentebb említém nem voltam Debreczenben.

Debreczen, 1900. márczius 1.

Lőw József,

A. »D. E.« belmukatársa.

* **Bizonyítvány.** A fölirtott köszönetét fejezi ki Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben (Bécs mellett) január 22 én kért és postán megküldött antirheumatikus vértisztító theaert. Ez-n thea telje-en megtette a hatást, még pedig alig felényi felhasználás után, a bacspőben és labban mutatkozott borzasztó rheumatikus fájdalom körülbelül nyolcz nap alatt — noha az mar 3 hónap óta tartott és folytonosan á matlan éjeket szerzett mind-n orvos szerrel daczolt — megszűnt, annyira, hogy agyamat elhagyhatom es házi dolgaimat ismét vegezhetem. Ajaalom minden ezen bajban szenvedő embernek, ki-érelje meg a Wilhelm Ferencz, gyógyszerész Neunkirchen, Bécs mellett, vértisztító teáját. Ti zlettel H u b e r Barbara »zum Rössli« Comt. Zürich, Svajcz, 1900 február 10-en.

* **Luccheni újabb merénylete.** Luccheni a napokban merényletet akart elkövetni, a fogház igazgatója ellen. Mint most Genfből jelentik, Lucchenit, a ki a kihallgatás során tagadta, hogy a börtönigazgatót meg akarta ölni, es kijelentette, hogy a nalla telált szerzőságot arra a czelra tartogatta, hogy öngyilkosságot kövessen el, nem bírői uton, hanem fegyelmi uton fogják hosszabb magánfogsággal megbüntetni.

Színház.

Ifjúsági előadás.

A czifra nyomoruságot, Csiky Gergely nagyérdékű magyar társadalmi zíművét választotta ki a szinigazgató tapintata arra, hogy benne a modern magyar dramairodalmat bemutassa. A választást helyesnek tartjuk, mert annak a társadalmnak, melyben ifjúságunk eloi, küzd-ni fog a közel jövőben, oly igaz es discret módon való megismertetése, minővel Csiky zsenialis tolla szolgál, — csak valódi hasznára valhatik ennek az ifjúságnak. Az előadás azon a régi kitűnő színvonalon állt, melyről mar megemlékeztünk; erről tehát most ismételve ré zletesen szólnunk felesleges. A jelen voltak ifju lelkök egész langoló lelkesedésével s háajával taposták ugy az egyes szereplőket, mint a derek igazgatót.

Történelmi Könyvtár. A Franklin-Társulat kiadásában megjelent most a 89. füzet „Árpád utódai” cím alatt. A könyv a vezérek korát tárgyalja az újabb adatok lelkiismeretes felhasználásával. Rövidre fogott, de érdekes korrajz, melynek keretében a szerző, Gaal Mózes, bemutatja őseink portyázásait, hadakozásait, itthon pedig lassu letelepedéseiket, művelődéseiket, s az akkori közállapotokat. Látszik, hogy a szerző haszonnal olvasta a Pauler könyvét, s annak kincseit ügyesen váltja föl közkeletű aprópénzre. A kis művecskét egész sereg illusztráció értelmezi. Ára 80 fillér.

CSARNOK.

Mariette haja.

Irta: **Montet József.**

I.

De szép és hosszú volt a kis Mariette szőke haja! Hány huszesztendő szerelmes legényke álmódzott róla!

Álmódzott mindaddig, míg Mariette egyszer csak férjhez ment, Jeani választotta ki magának, egy derék fiút; a ki nála nem sokkal volt idősebb; szívből tudott kaczagni és ez élettel szemben oly tiszteletlenül viselkedett, hogy pompás karrikatúrákat rajzolt róla.

Mert hát ez a szeleverdi ifju ügyesen bánt a rajzonnal és nagyon bizakodott benne, hogy ez ügyessége pénzhez és hirhez fogja segíteni.

Mariette és Jean tehát hazastársak lettek, de sem az egyiknek, sem a másiknak nem volt egy fillér vagyonkaja. Az esküvő után egy nappal Jean atkultatta zsebeit és három frankra akadt.

— Ezzel ugyan nem sokra jutunk! — mondotta, de nem sokáig töprenkedett.

Harmadnap váratlanul betoppant a szerencse, ötszáz frank képében, melyet egy vidéki nagybácsi küldött nászajándéknak. Az ifju pár eleinte fényes terveket kovacsolt, és ha nem gondolt arra is, hogy Páris megvegye, ez csak azért történt, mert a nagy várossal nem tudtak volna mit csinálni. Elsőnek Mariette ocsudott föl a mámorból.

— Add ide a kincset, — mondotta. — Én leszek a pénztárolunk. Takarékoskodjunk és gondolkodjunk a jövőre is.

Jean királyi fölötteséggel átadta a pénzt és attól fogva teljes biztonságban érezte magát. Csak egy dolog nyugtalanította valamelyest. Ha lement az utcára és belenézett a kirakatok tükörüvegébe, úgy tetézett neki, mintha valami nyárspolgárhoz hasonlítana, és olykor megtapogatta magát, vajjon nem nő-e a már poczakja?

Ilyenkor rohanni kezdett az utcán, hogy megszövjödjék, sőt néha munkát is keresett... későbbre.

Két hét múlva Mariette olykor-olykor valami nyugtalanságfélért érzett. Mégis csak csodálatos volt: úgy látszott, mintha az ötszáz frank el akarna fogyni! Itt boszorkányságnak kellett történnie:

Mariette elgondolkodott, sokáig tusakodott önmagával s aztán komoly elhatározásra jutott.

— Tudod-e, — mondotta egyszer Jeannak — hogy egy hét alatt állást kell találnod!

— Én nem bánom. De mit jelent ez a komoly arcz! Talán fogytán van a pénzünk?

— Dehogy, dehogy! De hát meg sem járja, hogy egy férfi folyton henyéljen.

— Iga ad van, de hiszen keresek is állást, csak hogy most bajosan találni.

Ismét jött egy hét, s most már Mariette nagyon megijedt. Az éhség megzörgette ajtajukat. De azért Jeanok el nem arul semmit, hiszen tudta, hogy a jó fiu nagyon tőri magát valami állás után. A fiatal asszony csodáit művelte a takarékoságnak és egy hét alatt oly ügyességre tett szert, hogy Jean, a ki még mindig állást keresett, nem vette észre a jól-rosszul eltakart nyomorúságot.

De végre is felvirradt egy reggel, amikor Mariette — Jean éppen elment hazulról — kis hijja, hogy sirva nem fakadt. Száz sous csak száz sous-ja maradt, tán elég mára és holnapra, de aztán? ... Mariette felöltözött, sűrűn sóhajtozva. Amikor a tükör előtt felkötötte haját, észrevette, hogy nincs már hajtűje.

— Isten neki — mondotta szomorúan mosolyogva — még egy kiadás!

Lement az utcára és benyitott a sarkon levő fodrászhoz, hogy két sousért egy csomó hajtűt vegyen. A hajművész éppen egy szőke hajfonaton babrált, mely egy fakoponyára volt erősítve.

— Nagysádnak az ilyesmire nincs szüksége — mondotta az udvarias fodrász — Mariette hajára pislanva.

— Bizony nincs — szölt a fiatal asszony — s ez jól is van így, mert a vendég haj drága jószág lehet.

— Hm, hm, tán huszonöt frank!

— Ne mondja?

— Bizony. Hiszen a munkát meg kell fizetni.

Persze. De maga a haj is kerülhet valamibe?

— Meghiszem. Ez itt tizenöt frankot ér.

— Tizenöt frankot? Hát mennyire becsüli az enyémet.

— Mariette kihuzta fésűjét és gyors mozdulattal lebocsátotta gyönyörű haját.

— Teringettét — mondotta fodrász ez aztán haj!

De aztán, üzletet sejtve óvatosabban folytatta:

— Hát hiszen ez megérne — jól megfizetve — száz frankot. Eladja?

— Ma még nem — válaszolt Mariette, gyorsan feltűzve haját. — De talán pár nap múlva. Egy idő óta gyakran fáj a fejem.

— Hiszen nem kell mindjárt az egészet levágnunk. Gondolja meg, hogy kicsiben is vásárlók.

— Jól van, jól. Majd meglátom.

Mariette kissé elgondolkozva tért haza. Jean már otthon volt és vidáman reggelizett.

— Tudod-e, — kérdezte Mariette kaczagva — hogy odalenn a fodrász micsoda ajánlatokat tett nekem?

— Nem!

— Száz frankot kínált a hajamért.

— Megbolondult az ember!

— Ne, no; ha egyszer nem volna pénzünk, jó lesz ez a kibúvó.

Jean erre szörnyen megharagudott és dühösen hangzott, hogy csak asszony agyában teremhet ilyen örült idea.

Mariette mit sem felelt.

Két héttel később, amikor éppen fésülködött, Jean, aki rég elfelejtette az egész dolgot, betoppant a szobába. Rahajolt feleségére, megcsókolta üde nyakát, majd meglepetve mondotta:

— Éjnye, de különös. Szinte azt mondhatná az ember, hogy ki hull a hajad.

— Azt hiszed? — s őlt Mariette és gyorsan feltűzte haját. Igen, úgy látszik, hogy egy idő óta csakugyan kihull.

— Hát miért nem veszel valami hajvizet?

— Eh, nem érdemes?

Nyolcz nap múlva, amikor Jean az ágy fölé hajlott, hogy Marietteok, aki aznap kisse lustázkodott, jó reggelt kívánjon, hirtelen fölkiáltott:

— No de ilyet! Hiszen a hajad mind kihull, sőt azt mondhatnám már alig is van.

— Igen, igen — felelt Mariette, fejét a párnák közé szoritva — mindjobban kihull Nos, ha már nem lesz legfőlebb nem fogsz szeretni.

— Ej, te gonosz, ezért a szóért megérdemelnéd... De l-gy nyugodt, ha ma meglesz az az ígért állás, újból megnöveszttem a bajadat, kezeskedem érte!

Deiben hazajött Jean, oly rohanást, hogy szinte bezúgta az ajtót.

— Megvan! — kiáltotta — kész az alku. Ugy-e mindig mondtam, hogy tehetőséges fickó vagyok. Megvan az állás, havonként háromszáz

frank. És a feét már előre kifizették. Idé nézz, aranyban uszom.

Valóban, pompás jelenet volt, amikor a büszke Jean öt louisdort dobott az asztalra.

Mariette meghatottan nézte férjcsékjét de egyszerre elkialtotta magát:

— Uram Istenem, hat ez a sok kisüveg mit jelent.

— Ez arra való — felelt Jean, hogy a nagyságos asszony haját szépen megnövesztesse. Tizenkét üvegese; kifosztottam a legfinomabb patikákat.

— És ezért pénzt adtál?

— Potom ötven frankot.

Mariette ugyancsak megijedt:

— No, igazán pokoli dolgot műveltél!

— Hogyan!

— De hiszen az én hajamnak esze-gában nincs, hogy kihuljon. Ide nézz!

És két kezével megfogta szőke hajfonatait s egészen felhuzta a feje tetejére. Amikor pedig Jean meglepetésében szólni sem tudott hangosan kaczagni kezdett.

De Jean egyszerre fölcusdott a váratlan meglepetésből.

— Lehetetlen — mondotta izgatottan.

— Ugyan miért! — felelt Mariette.

— Le van vágva... És te aprankint levágattad?

— Bizony Isten! Hiszen valamiből csak meg kellett élnünk, ha már egy hónap óta semmiuk sem volt.

Jean szótlanul keblere vona feleségét és homlokgn csókolta. Mariette pedig miközben larsan kibontakozott az ölelésből, úgy érezte, hogy két nagy könny csepp hull a hajára.

— Milyen bolond vagy, uracsám! — mondotta nevetve. — Hajam ismét kifog nőni nyugodt lehetsz. Hiszen oly két csöpp viz hullott rá, mely többet ér, mint mind a tizenkét üvegecskéd.

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. február 28. Magyar elsőrendű Óreg nehéz (paronkint 400 kgm felüli 46—48 kr. Közép pkin 300—400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban) Fialat közép (páronként 251—320 kg. 50—51 kr. Fialat könnyű páronként 250 kg. sulyban 45 $\frac{1}{2}$ —50 krig. Szerbiai: Nehéz pkin 260 kg. sulyban 48 $\frac{1}{2}$ —49 krig.

Sertéslétszám: 1900. évi febr. hó 26 napján volt készlet 23378 darab, febr. 27 felbajtatott 336 drb, 1900 febr. 27-én elszállítatott 108 db. 28-ára maradt 23606 db. A hizott sertésüzlet irányzata lanyha.

Budapesti gabonatözsde.

február 13.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Buzsa	kilós	Ar 100 klg.		100 kilogramm
		frtől	frtíg	
Bánsági	76	7.45	7.95	80 07.85—08.10
"	77	7.50	7.80	81 07.95—08.15
"	78	07.60	07.95	82 ————
Tiszavidéki	79	07.70	70.55	— 07.90—08.00
"	76	7.40	7.55	80 07.95—0.810
"	77	7.45	7.60	81 ————
Pest vidéki	78	07.60	07.75	82 00.00—08.00
"	79	07.65	07.90	— ————08.00
"	79	7.25	7.45	80 07.85—
Fehérmegyei	76	7.35	7.55	81 07.90—07.95
"	78	7.55	7.75	82 7.80—08.00
"	79	07.90	—7.80	— 0.90 ————
Bácskai	76	7.30	—07.45	80 00. ————
"	77	7.35	7.55	81 00.00—00. ————
"	78	7.50	—07.95	82 ————00. ————
Északma.	79	7.55	—07.80	— ————00. ————
"	75	0.00	—7.00	80 ————
"	79	0.00	—7.00	81 ————
		Min. hekt.-ben		Arkilogram
Ruzs elsőrendű	uj	70—72		6.25 6.35
" másodrendű	"	—		6.10 6.20
Árpa takarmánynak	"	60—62		5.65 6.70
" égetni való	"	62—64		5.45 5.55
" serfőzdei	"	64—66		0. — 0.00
Zab	uj	39—41		5.35 5.45
Tengeri bánsági	uj	—		4.85 5.20
" más nemű	"	—		0.00 0.00
Repce bánsági	"	—		12.00 12.50
Kölés	"	—		5.30 5.80

Üzleti könyvek,

csinos kiállításban, erős kötésben, igen jutányosan kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

Egy jó házból való 12—13 éves izraelita **fiu** vidéki fűszerüzletben **tanulónak** felvétetik.

Czim a kiadóhivatalban.

A védjegyre tessék vigyazni!

Máriaczei gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak **gyomor bajknál**, nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fel-fujtság, savanyu felbűffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hanyas, gyomorgörcs, szűkölés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott **gyomortulterhelésnél** ételekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoikáknál.

Említett bajknál **MÁRIACZEI GYOMORCSEPPEK** évek óta kitűnőeknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány taúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Carl Brady, Apotheke zum „König von Ungarn“ Wien, I. Fleischmarkt 1.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király-utca 12. sz.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihályvits István, Dr. Rötsekné V. Emil, Tamássy és Balázs gyógyszerészeknél. **Diószegen:** Vaday Ignác, **Ér Mihályfalván:** Matray István. **Hadházon:** Farkas Ödön. **Kabán:** Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Utolsó hét.

MÁRCIUS 6-ÁN
VISSZAVONHATATLANUL
UTOLSÓ HUZÁSA
A BUDAPESTI POLIKLINIKAI EGYESÜLET KÓRHÁZA
JAVÁRA RENDEZETT

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉKANAK

FŐNYEREMÉNY: 100,000 KORONA.

EZENKIVÜL 5000, 1000 stb. KORONA ÉRTÉKŰ NYEREMÉNYEK, MELYEK LEVONÁSAVAL KÉSZPÉNZBEN KIFIZETETNEK.

20%

Egy sorsjegy ára csak 1 KORONA.

Sorsjegyeket ajánl a

Nagy Jótékonysági Sorsjáték

kezelésére, a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára,
Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 1.

továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalok és a magy. kir. államasutak személypenztárai és minden öhánytözsde.

Egy jó családból való **fiu tanulónak** felvétetik **Payer Géza** fűszerkereskedésében **H.-Nánáson.**

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyártások Budapest Váci-körút 68. sz.

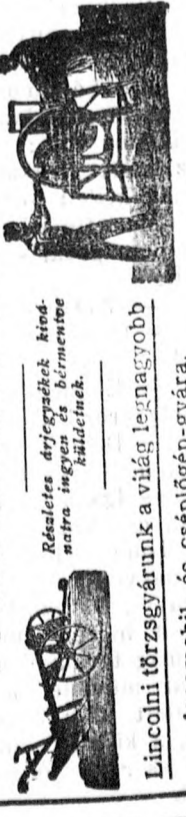
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
továbbá járgány-cseplőgépek, löhère-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, karafók- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, repavágók, kukorica-moraszóók, darálóók, őrlő-malmok, egytelmes asztal-akák.

2- és 3-vasúti ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árajegyzékek kint-
nára ingyen és bérmentve
küldetnek.
Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.